

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi laivatyöturvallisuuslain 10 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Laivatyöturvallisuuslaissa tarkoitetun laivatyöturvallisuuslautakunnan tehtävät ovat voimassa olevan lain mukaan varsin epämääräiset. Lakiehdotuksella pyritään lautakunnan tehtävät täsmentämään. Samalla ehdotetaan lautakunnan nimi muutettavaksi laivatyösuojelulautakunnaksi. Lautakunnan kokoonpanoa ehdotetaan

muutettavaksi siten, että se vastaisi paremmin uutta tehtävänmäärittelyä ja että työnantajain ja palkansaajien tasapuolinen edustus toteutuisi.

Laki on tarkoitus saattaa voimaan mahdollisimman pian.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

Laivatyöturvallisuuslain 10 §:n (110/74) mukaan laivatyöturvallisuutta koskevat asiat käsitellään laivatyöturvallisuuslautakunnassa. Lautakunnan kokoonpano on säädetty sellaiseksi, että merenkulku- ja työsuojeluviranomaisilla sekä kaikilla merenkulun työmarkkinajärjestöillä on edustus lautakunnassa. Lautakunnan kokoonpano ei vastaa nykyisen käytännön mukaista työmarkkinajärjestöjen tasapuolisuusperiaatetta, koska merenkulualalla on neljä työntekijäjärjestöä ja kolme työnantajajärjestöä. Työnantajajärjestöistä vain kahdella on jäsenyys lautakunnassa.

Lautakunnan tehtävänä on käsitellä laivatyöturvallisuutta koskevat asiat. Tehtävien määrittely on kuitenkin erittäin epämääräinen. Lautakunta onkin nykyisin pääasiassa hoitanut tehtäviä, jotka yleensä kuuluvat vapaaehtoisella pohjalla toimiville työalatoimikunnille ja painottuvat alan työsuojelukoulutuksen järjestämiseen yhteistyössä Työturvallisuuskeskuksen kanssa.

Laivatyöturvallisuuslaki on puitelaki ja jo pitkään on vallinnut yksimielisyys yksityiskohdaisempien säädösten tarpeellisuudesta. Työym-

päristöä aluksessa ja laivatyön suorittamista koskevat valtioneuvoston päätökset (417/81, 418/81) on annettu 11 päivänä kesäkuuta 1981. Alustyyppit ja olosuhteet eri maiden satamissa ja merellä ovat niin erilaisia, että uusien säännöksiä voimaantulon jälkeenkin on osa ratkaisuisista tehtävä merilaissa (167/39) tarkoitettua hyvää merimiestapaa noudattaen ja eri olosuhteet huomioon ottaen. Näin ollen tarvitaan elin, joka toimii ministeriön apuna lausunnonantajana ja valmisteltaessa alemmanasteisia laivatyösuojelua koskevia määräyksiä.

Lautakunta on nykyisinkin joutunut sekä valmistelemaan säännöksiä että antamaan lausuntoja. Merenkulun työnantajajärjestöt ovat kiinnittäneet huomiota lautakunnan kokoonpanoon ja esittäneet laivatyöturvallisuuslain 10 §:n muuttamista siten, että myös työnantajajärjestöjen edustajien lukumäärä olisi neljä. Lakiehdotus on valmisteltu ottaen huomioon asiasta annetut lausunnot.

2. Ehdotetut muutokset

Ehdotuksen mukaan lautakunnan tehtävänä olisi toimia sosiaali- ja terveysministeriön apuna laivatyöturvallisuuslain ja sen nojalla annettu-

jen säännösten sekä ohjeiden soveltamiseen liittyvien kysymysten käsittelyssä. Lautakunta voisi myös tehdä aloitteita ja esityksiä sekä toimisi lausunnon antajana edellä mainituissa valtioneuvoston päätöksissä edellytetyllä tavalla.

Lautakunnan kokoonpanoa ehdotetaan muutettavaksi niin, että puheenjohtaja määrättäisiin työsuojeluhallinnosta ja että merenkulun kaikki kolme työnantajajärjestöä olisivat edustettuina sekä lisäksi Suomen Telakkateollisuusyhdistys. Viranomaisten muu edustus ja merenkulkijain järjestöjen edustus olisi sama kuin voimassa olevassa laissa.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

4. Voimaantulo

Laki on tarkoitus saattaa voimaan mahdollisimman pian.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

laivatyöturvallisuuslain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 28 päivänä heinäkuuta 1967 annetun laivatyöturvallisuuslain 10 § sellaisena kuin se on 1 päivänä helmikuuta 1974 annetussa laissa (110/74), näin kuuluvaksi:

10 §

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on apunaan laivatyösuojeluasioiden käsittelyä varten laivatyösuojelulautakunta. Sen tehtävänä on tehdä esityksiä ja aloitteita sekä muutoinkin käsitellä laivatyöturvallisuuslain ja sen nojalla annettujen säännösten ja ohjeiden soveltamiseen liittyviä kysymyksiä.

Lautakunnassa on puheenjohtaja ja 10 muuta jäsentä, joista kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja muut jäsenet sekä varajäsenet määrää sosiaali- ja terveysministeriö kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Puheenjohtajaksi ja tämän varajäseneksi määrätään työsuojeluhallinnon virkamies. Muista jäsenistä ja vastavasti varajäsenistä määrätään yksi työsuojelu-

hallituksen, yksi merenkulkuhallituksen, yksi Rannikko- ja Sisävesiliikenteen Työnantajaliiton, yksi Suomen Varustamoyhdistyksen, yksi Suomen Telakkateollisuusyhdistyksen, yksi Ålands Redarföreningin, yksi Suomen Konepäällystöliiton, yksi Suomen Laivanpäällystöliiton, yksi Suomen Merimies-Unionin ja yksi Suomen Radiosähköttäjaliiton esityksestä. Jollei asianmukaista esitystä tehdä sosiaali- ja terveysministeriön määräämässä ajassa, määrätään jäsenet ja varajäsenet ilman esitystä.

Lautakunnasta on muutoin voimassa, mitä valtion komiteoista on määrätty.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 198 .

Naantalissa 10 päivänä heinäkuuta 1981

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN

Ministeri *Christoffer Taxell*

Laki

laivatyöturvallisuuslain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 28 päivänä heinäkuuta 1967 annetun laivatyöturvallisuuslain 10 § sellaisena kuin se on 1 päivänä helmikuuta 1974 annetussa laissa (110/74), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

10 §.

Laivatyöturvallisuutta koskevat asiat käsitellään sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa lautakunnassa. Lautakuntaan valitaan työsuojeluhallituksen edustajiksi kaksi jäsentä ja varajäsentä, merenkulkuhallituksen edustajiksi jäsen ja varajäsen, laivanvarustajain edustajiksi kaksi jäsentä ja varajäsentä sekä merenkulkijain edustajiksi laivapäällystön, konepäällystön, radiosähköttäjien ja miehistön työmarkkinajärjestöistä yksi jäsen ja varajäsen kustakin. Lautakunnan jäsenet ja varajäsenet valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan. Lautakunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Sosiaali- ja terveysministeriön on ennen lautakunnan jäsenten ja varajäsenten valitsemista hankittava työsuojeluhallituksen ja merenkulkuhallituksen ehdotukset sekä laivanvarustajain ja merenkulkijain osalta asianomaisen alan kunkin järjestön ehdotus. Jollei asianmukaisia ehdotuksia ole ministeriön määräämässä ajassa tehty, on ministeriön kuitenkin suoritettava valitseminen.

Lautakunnan puheenjohtajalle, jäsenille, asiantuntijoille ja sihteerille suoritetaan palkkiota samojen perusteiden mukaan kuin valtion komiteoista on määrätty.

Lautakunta voi harjoittaa itsenäistä valistusta ja ohjaustoimintaa laivatyöturvallisuutta koskevissa asioissa.

Ehdotus

10 §

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on apunaan laivatyösuojeluasioiden käsittelyä varten laivatyösuojelulautakunta. Sen tehtävänä on tehdä esityksiä ja aloitteita sekä muutoinkin käsitellä laivatyöturvallisuuslain ja sen nojalla annettujen säännösten ja ohjeiden soveltamiseen liittyviä kysymyksiä.

Lautakunnassa on puheenjohtaja ja 10 muuta jäsentä, joista kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja muut jäsenet sekä varajäsenet määrää sosiaali- ja terveysministeriö kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Puheenjohtajaksi ja tämän varajäseneksi määrätään työsuojeluhallinnon virkamies. Muista jäsenistä ja vastaavasti varajäsenistä määrätään yksi työsuojeluhallituksen, yksi merenkulkuhallituksen, yksi Rannikko- ja Sisävesiliikenteen Työnantajaliiton, yksi Suomen Varustamoyhdistyksen, yksi Suomen Telakkateollisuusyhdistyksen, yksi Ålands Redarföreningin, yksi Suomen Konepäällystöliiton, yksi Suomen Laivapäällystöliiton, yksi Suomen Memimies-Unionin ja yksi Suomen Radiosähköttäjäliiton esityksestä. Jollei asianmukaista esitystä tehdä sosiaali- ja terveysministeriön määräämässä ajassa, määrätään jäsenet ja varajäsenet ilman esitystä.

Lautakunnasta on muutoin voimassa, mitä valtion komiteoista on määrätty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .
